

- 1 Kerro asiakkaalle/potilaalle, että lähisuhdeväkivallasta kysytään osana huolellisia esitietoja ja hyvää asiakastyötä/hoittoa.
- 2 Kysy lähisuhdeväkivallasta SUORAAN käyttämällä lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituskysymysten **lomaketyökalua**. Varmista, että olet tilanteessa asiakkaan/potilaan kanssa AINA kahden. Kuvaile tarvittaessa tarkemmin, mitä fyysinen, henkinen ja seksuaalinen väkivalta ja kaltoinkohtelu ovat.
- 3 Huomioi, että saatat olla ensimmäinen viranomainen, jolle asiakas/potilas kertoo lähisuhdeväkivallan kokemuksistaan. Kuuntele häntä myötätuntoisesti. Huomio myös, että asiakkaan/potilaan hankala tai haasteellinen käyttäytyminen väkivallasta kysyttäessä saattaa johtua häpeästä, pelosta, shokkireaktiosta tai traumatisoitumisesta, tai aikaisemmista huonoista kokemuksista asiasta puhuttaessa.
- 4 Kun etenet suodatinkysymyksistä kokemusten tarkempaan kartoitukseen, tärkein tehtäväsi on **luottamuksellisen ja turvallisen ilmapiirin rakentaminen**. Jotta uhri voi tuntea tulevansa kuulluksi ja ymmärretyksi, häntä ei tule syyllistää eikä epäillä hänen kokemustensa todenmukaisuutta.
- 5 Kerro asiakkaalle/potilaalle lähisuhdeväkivallan yleisyydestä, terveysvaikutuksista, muista elämää hankaloittavista vaikutuksista ja väkivaltaan liittyvästä turvallisuusriskistä. Kerro myös, että lähisuhdeväkivalta on rikos, kannusta rikosilmoituksen tekemiseen tai pyydä asiakkaan/potilaan suostumus sen tekemiseen. Ota vahvasti kielteinen kanta väkivaltaan, mutta älä tuomitse tekijää, sillä hän saattaa olla uhrille yhä kaikkein rakkain.
- 6 Anna asiakkaalle/potilaalle kannustavaa palautetta väkivallasta kertomisesta ja rohkaise häntä ottamaan vastaan apua. Mikäli avun vastaan ottaminen on asiakkaalle/potilaalle vaikeaa juuri nyt, madalla kynnyksellä hakea apua uudestaan ja anna hänelle mukaan eri auttajatahojen yhteystietoja ja lisätietoa lähisuhdeväkivallasta. Mikäli asiakas/potilas on halukas, sovi hänen kanssaan uusi tapaaminen tai pyri ohjaamaan hänet tarvitsemansa avun piiriin.
- 7 Mikäli asiakas/potilas kertoo tällä hetkellä kotona tapahtuvasta väkivallasta, ja hänellä on siellä alaikäisiä lapsia, kerro hänelle avoimesti myös lastensuojeluilmoituksen tekemisen viranomaisvelvollisuudestasi. Jos asiakas/potilas on raskaana, huomioi ennakkollinen lastensuojeluilmoitus. Rohkaise asiakasta/potilasta ymmärtämään, että lastensuojeluilmoitus on mahdollisuus saada tukea ja apua, ei uhka eikä pelote.
- 8 Huolehdi AINA akuutissa väkivaltatilanteessa asiakkaan/potilaan turvallisuudesta! Selvitä, onko hänen turvallista palata kotiin, ja järjestä asiakkaalle/potilaalle tarvittaessa turvakotipaikka ja laadi turvasuunnitelma. Huolehdi myös muiden perheenjäsenten, erityisesti alaikäisten lasten akuutista turvallisuudesta ja avun tarpeesta.
- 9 Kirjaa asiakkaan/potilaan käynti huolellisesti, sillä hän voi tarvita aineistoa myöhemmin esimerkiksi rikosprosessia tai lapsen aseman turvaamista varten. Mikäli asiakas/potilas kertoo väkivallan aiheuttamista vammoista, huolehdi, että hän käy lääkärin vastaanotolla ja että vammat dokumentoidaan siellä huolellisesti. Huolehdi, että raskaana oleva asiakas/potilas käy tarvittaessa äitiyspoliklinikalla.
- 10 Tiedosta, että lähisuhdeväkivalta vaikuttaa monin tavoin uhrin hyvinvointiin ja elämänhallintaan. Läheisen ihmisen käyttämä väkivalta rikkoo perustavalla tavalla ihmisen omanarvon- ja turvallisuuden tunnetta. **Muista, että Sinun kohtaamisesi voi toimia tärkeänä kiinnepisteenä uhrin elämässä, omanarvontunnon synnyttämisessä ja avun vastaan ottamisessa.**